

www.uef.rs

PROŠIRENJE

Članstvo u EU zajednički cilj

Sarajevo, 2. jun 2010. - Evropska unija je ponovila nedvosmisleno posvećenost evropskoj perspektivi Zapadnog Balkana i naglasila da je članstvo zemalja tog regiona u EU zajednički cilj. U saopštenju predsedavajućeg sastanka EU-Zapadni Balkan (Španije) koji je održan u Sarajevu, ističe se da EU očekuje od zemalja Zapadnog Balkana da napreduju ka narednim fazama u procesu pridruživanja na osnovu ustanovljenih kriterijuma i dogovorenih uslova.

“Evropska unija je ponovila svoju nedvosmisleno posvećenost evropskoj perspektivi zemalja Zapadnog Balkana, koja je ključna za stabilnost i razvoj u regionu. Budućnost Zapadnog Balkana je u Evropskoj uniji”, piše u tekstu saopštenja.

Učesnici sastanka podvukli su da je glavni prioritet završavanje procesa pomirenja na Zapadnom Balkanu i pozdravili nedavne inicijative u tom smeru. Oni su naglasili da napore ka pomirenju treba sprovesti na svim nivoima - vlada, pravosuđa i civilnog društva. Dokument ističe da su zemlje regiona ostvarile značajan napredak u ekonomskim i političkim reformama što se vidi u pregovorima o pristupanju EU koji su u toku, pripremama mišljenja o zahtevima za članstvo i ustanovljenoj mreži Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

“Pošto su čvrsto ukorenjene u proces širenja EU, zemlje Zapadnog Balkana sada moraju da inenziviraju napore ka ispunjenju potrebnih ustanovljenih kriterijuma i uslova na putu ka članstvu u EU”.

“Napredak svake zemlje zavisiće od njenih zasluga”, kaže se u tekstu. Među glavnim izazovima s kojima se susreću zemlje regiona ističe se vladavina prava, kao što su administrativna i pravosudna reforma, borba protiv korupcije i organizovanog kriminala. Podseća se da su ta pitanja ključna za funkcionalnu demokratiju i privredu i da ona u velikoj meri uslovljavaju proces pridruživanja EU. Završavanje procesa održivog povratka izbeglica i interno raseljenih ostaje prioritet, navodi se u tekstu.

Takođe se kaže da je hitno potrebno rešiti probleme slobode izražavanja i medija i ističe da su se učesnici iz zemalja Zapadnog Balkana obavezali da će pojačati napore za rešavanje tih pitanja. Ističe se da regionalna saradnja doprinosi pomirenju, dobrosusedskim odnosima i povoljnoj klimi za rešavanje bilateralnih pitanja.

Učesnici skupa su ohrabрили zemlje regiona da ulože napore u rešavanje “otvorenih bilateralnih pitanja” u evropskom duhu. U tekstu se naglašava da se skup održava u kontekstu globalne ekonomske recesije koja je takođe pogodila Zapadni Balkan i da će EU nastaviti da pomaže zemljama tog regiona da ublaže efekte krize i da se pripreme za čvrsti oporavak. Naglašava se da će sprovođenje evropskih reformi pomoći nastojanjima zemalja regiona za oporavak. U tom smislu, kaže se u tekstu, mogla bi se odrediti i sprovesti regionalna strategija za oporavak i razvoj zemalja Zapadnog Balkana, na osnovu glavnih crta strategije EU 2020. Ocenjuje se da uspostavljanje Saveta za regionalnu saradnju (RSS) predstavlja značajan korak ka okupljanju zemalja regiona oko rešavanja zajedničkih pitanja i naglašava se da bi Savet trebalo da popravi efikasnost i postavi jasne prioritete za regionalne inicijative.

PRAVDA I UNUTRAŠNJI POSLOVI

Pravila za razvod podelila EU

Brisel, 4. jun 2010. – Parovi različitih nacionalnosti bi se uskoro mogli razvesti po istim pravilima u dvanaest evropskih zemalja, nakon što su poslanici Evropskog parlamenta podržali predlog “pojačane saradnje”, kontroveržno rešenje koje je prihvatila grupa zemalja EU, nakon što na nivou Unije nije postignut dogovor.

“Dajemo parovima veću slobodu i izbor kod razvoda, što je veoma težak period u njihovom životu”, kazao je član Odbora za pravna pitanja Tadius Zvefka.

Odbor je uputio pozitivan signal evropskim ministrima pravde, koji će taj predlog prihvatiti u petak u Luksemburgu. EP će glasati o istom predlogu u julu. U tekstu predloga se navodi da supružnici iz različitih zemalja EU mogu odabrati pravni sistem po kome će se razvesti, ali samo ukoliko imaju neku vezu sa istim: državljanstvo ili mesto prebivališta.

U EU se svake godine sklopi 350.000 takvih brakova, od kojih se 170.000 razvede, što je 20 odsto od ukupnog broja razvoda u Uniji. Na vrhu liste zemalja sa najvećim brojem razvoda nalaze se Nemačka, Francuska i Velika Britanija. Gotovo 60 odsto građana očekuje da EU ponudi jednostavnija pravila o međunarodnim razvodima, rezultati su ankete koju je sproveo Eurobarometar. Ova inicijativa se odnosi na građane Austrije, Belgije, Bugarske, Francuske, Nemačke, Mađarske, Italije, Letonije, Luksemburga, Rumunije, Slovenije i Španije. Ostale članice mogu pristupiti kada na to budu spremne.

Dvanaest članica se odlučilo na takav potez nakon što su pregovori na nivou Unije propali 2008. godine, nakon sukoba između liberalnijih zemalja na severu i konzervativnijih zemalja na jugu, na primer Malte – čije vlasti ne priznaju razvod. Grčka je prvo prihvatila predlog, ali je nakon dolaska nove vlade na vlast odlučila da povuče obećanje. Ukoliko inicijativa bude sprovedena, biće to prvi put nakon 1997. godine da je procedura “pojačane saradnje” primenjena.

Britanski poslanik Endrju Daf, koji je prisustvovao pregovorima, kritikovao je predlog.

“To je veoma dobar eksperiment, za koji smo našli hrabrosti da ga primenimo u porodičnom pravu – ali je to šakaljiva oblast zbog kulturnih i nacionalističkih sklonosti”, kazao je Daf za portal Euobserver.

Na pitanje da li vidi Veliku Britaniju u grupi, Daf je kazao da je “uvek moguće”, ali da bi vlasti morale prethodno dobro da razmisle o eventualnim posledicama.

SPOLNI POSLOVI

EU traži pokretanje istrage o izraelskoj vojnoj akciji

Brisel, 1. jun 2010. - Evropska unija zatražila je pokretanje istrage o pogibiji ljudi u konvoju brodova sa humanitarnom pomoći koji je zarobila izraelska mornarica i zatražila od Izraela da dozvoli slobodan prolaz humanitarne pomoći u pojas Gaze.

“Visoka predstavnica Ketrin Ešton izrazila je duboko žaljenje zbog vesti o gubitku života i nasilju i uputila saučešće porodicama poginulih i povredjenih”, saopšteno je iz njenog kabineta.

U ime Evropske unije ona je zatražila potpunu istragu o okolnostima pod kojima se to dogodilo. Ona poziva na hitno, održivo i bezuslovno otvaranje protoka humanitarne pomoći, proizvoda i ljudi u i iz pojasa Gaze, navedeno je u saopštenju.

Šesnaest osoba je izgubilo život kada je izraelska mornarica presrela konvoj od šest brodova, sa 10.000 tona humanitarne pomoći za Palestinke, koji je krenuo iz Turske za pojas Gaze, javila je izraelska televizija, a preneo Rojters. Izraelska TV Kanal 10 javila je da su se izraelski komandosi popeli na brodove, gde su naišli na žestok otpor propalestinskih aktivista.

SPOLNI POSLOVI

Medvedev: Odnosi sa EU najvažniji element spoljne politike

Rostov na Donu, 1. jun 2010. — Odnosi sa Evropskom unijom najvažniji su element ruske spoljne politike, izjavio je predsednik Dmitrij Medvedev, po završetku 25. samita Rusija-EU. Zahvaljujući funkcionerima Unije na radu koji je doneo rezultate u okviru jubilarnog samita, ruski predsednik je naveo da je glavna tema bilo jačanje dugoročnog strateškog partnerstva. Medvedev je rekao da su na samitu razmotreni putevi za prevazilaženje ekonomske krize i situacija u različitim regionima sveta, pre svega na Bliskom istoku i oko Irana, kao i ruska inicijativa za zaključenje novog sporazuma o evropskoj bezbednosti.

Predsednik Evropskog saveta Herman van Rompej izjavio je na zajedničkoj konferenciji za novinare sa ruskim predsednikom da nije potrebno “resetovanje” odnosa između Rusije i EU, kao sa SAD, jer Moskva i Brisel uspešno saraduju. “Rusija je strateški partner EU, vodimo intenzivan dijalog. Nije nam potrebno resetovanje odnosa, pre je potrebno da pritisnemo dugme *punom parom napred*”, rekao je Van Rompej.

Medvedev je naveo da je na radnom doručku razgovarano, između ostalog, o situaciji posle napada na humanitarni konvoj koji je plovio ka pojasu Gaze. Ruski predsednik je istakao da je potrebno sprovesti detaljnu istragu i da su ljudske žrtve nenadokadive i apsolutno nemotivisane, dok je Van Rompej rekao da je incident izazvao pravi šok.

“Zalažemo se za konačno rešenje problema pojasa Gaze”, rekao je predsednik Evropskog saveta, ističući da mir na Bliskom istoku treba da bude glavni zadatak.

Razmotrena su i pitanja Irana, stanje u Avganistanu, kao i u vezi sa rešavanjem kiparskog pitanja i situacija u nekoliko regiona Evrope, rekao je Medvedev. Van Rompej je na konferenciji za novinare rekao da EU pozdravlja ulogu Rusije u težnji da se Iran vrati za pregovarački sto i ocenio da je uloga Moskve bila konstruktivna pri rešavanju iranskog nuklearnog problema, preneo je Itar-Tass.

Rusija je tokom samita predala evropskoj strani nacrt sporazuma o ukidanju viznih ograničenja između Rusije i EU radi analize, izražavajući očekivanje da će to aktivirati rad na rešavanju tog pitanja. Ruski predsednik je rekao da je otezanje sa ukidanjem viznog režima između Rusije i EU u većoj meri povezano sa istorijom, nego sa ralnošću, kao i da to pitanje ne treba politizovati.

“Možemo to da učinimo već sutra”, rekao je Medvedev, dodajući da mu je, međutim, jasno da je situacija u EU drugačija, jer se Unija sastoji od 27 država i svaka ima svoje gledište povodom ukidanja viza i sa Rusijom i ne samo sa njom. “Što pre bude pronadjen konsenzus unutar EU, tim bolje”, rekao je predsednik Rusije i dodao da “ukidanje viza ne nosi nikakvu pretnju sa tačke gledišta bezbednosti”.

U Rostovu na Donu pokrenuta je saradnja pri realizaciji inicijative Parnterstvo radi modernizacije, a predsednik Evropskog saveta je rekao da EU želi da bude partner Rusije u modernizaciji. “Predsednik Dmitrij Medvedev postavio je ambiciozan cilj sprovođenja modernizacije Rusije u 21. veku, na temelju demokratskih vrednosti i težeći izgradnji diversifikovane dinamične privrede uz aktivno učešće civilnog društva”, rekao je Van Rompej.

Medvedev je naveo da je cilj inicijative proširenje saradnje Moskve i Brisela u oblasti visokih tehnologija i inovacija, i istakao da Evropljani imaju veoma dobro iskustvo u oblasti energetske efikasnosti.

Predsednik Evropske komisije Žoze Manuel Barozo rekao je da je samit protekao u konstruktivnoj i produktivnoj atmosferi a da je “partnerstvo između EU i Rusije pokazalo svoju važnost u ovom svetu koji se brzo menja”.

Predsednik Evropskog saveta je posle samita ukazao na pozitivne korake Rusije u oblasti poštovanja ljudskih prava, između ostalog na ratifikovanje Protokola 14 Evropske konvencije o ljudskim pravima, širenje prakse porotničkih sudova na celu Rusiju, kao i potvrđivanje moratorijuma na izvršavanje smrtne kazne. Uz to, Van Rompej je ukazao da i dalje evropsku javnost značajno zabrinjava situacija sa položajem aktivista za ljudska prava i novinara, kao i “atmosfera nekažnjivosti” u odredjenim regionima Severnog Kavkaza.

Stalni predstavnik Rusije pri EU Vladimir Čižov izjavio je da bi naredni, 26. samit, trebalo da bude održan na jesen u Briselu.

SPOLNI POSLOVI

Evropska komisija miri albansku vladu i opoziciju

Tirana, 1. jun 2010. - Evropska unija je pokrenula inicijativu za rešavanje političkog spora između vlade i opozicije, koji već skoro godinu dana blokira rad parlamenta u Tirani.

Dosad su održane dve runde pregovora, u kojima su u Strazburu i Tirani učestvovali funkcioneri i stručnjaci EU, ali očigledno još nije pronađeno obostrano prihvatljivo rešenje. Lokalni mediji tvrde da će se, posredstvom Evropske komisije, kontakti između vladajuće Demokratske partije i socijalista nastaviti i da će u Briselu na kraju predložiti kompromis za izlazak iz sadašnjeg ćorsokaka.

“Socijalisti su spremni da prihvate razuman kompromis”, izjavio je lider opozicione Socijalističke partije Edi Rama, prenosi list *Koha Jone*.

Socijalisti tvrde da je Demokratska partija premijera Saljija Beriše pobedila na parlamentarnim izborima krajem juna 2009. zahvaljujući izbornim prevarama i uporno traže da se sporni glasovi ponovo prebroje. U vladi odbacuju taj zahtev. Socijalistička partija, koja ima 65 od ukupno 140 poslanika, zbog toga bojkotuje rad parlamenta. Početkom maja socijalistiti su održali masovne demonstracije u Tirani i organizovali štrajk glađu 200 njenih članova, koji je prekinut posle 20 dana na intervenciju evropskih funkcionera koji sada posreduju u rešavanju spora između dve ubedljivo najveće partije u zemlji.

KONKURENCIJA

Zapelo na tržištu telekomunikacija

Brisel, 3. jun 2010. - Evropska komesarka za pitanja konkurencije kritikovala je tržište telekomunikacija EU zbog fragmentacije i saopštila da kompanije nisu sprovele pravila o novim cenama poziva.

“Napredak ka pravom jedinstvenom tržištu EU nije dobar”, kazala je komesarka Nili Kros. Cena poziva se razlikuje u 20 centi po minutu (u Letoniji četiri centa, a na Malti 24 centa), rezultati su studije koja je sprovedena na evropskom tržištu.

“Ako tržište pravilno ne funkcioniše, preplatićete vaše pozive”, kazala je Kros za holandski list *Het Financiele Dagblad*. EU sada ima veću nadležnost u sektoru, nakon što je u novembru prošle godine uveden novi paket u telekomunikacijama. Osnovano je regulatorno telo zvano BEREC, pa se EU sada više pita o tarifama za fiksnu i mobilnu telefoniju na evropskom tržištu.

Ona tvrdi da su firme suviše sporo primenile pravila EU, a neki organi su odlagali taj proces nekoliko godina. Krosova je odlučila da pritisne tržište pre nego što novi predlog bude dat na razmatranje. Prethodni predlog da se investira u bržu internet mrežu ili Pristup sledeće generacije (NGA), nisu uspeali nakon pritužbi velikih mreža zbog cena pristupa novih operatera na tržištu. Predstavnici ICT sektora su se složili sa stavom Krosove, napominjući da postoji manjak investicija u sektoru, na šta je uticala aktuelna ekonomska kriza. Ukupni udruženje telekomunikacionih kompanija (ETNO). “Za evropsku ekonomiju i društvo, da u potpunosti uživa u prednostima brže mreže, biće ponuđena NGA pravila, koja će ponuditi olakšice za privatne investicije na mrežu sledeće generacije”, kazao je šef ETNO-a Mihael Bartolomej.

Evropska komisija je 13. novembra 2007. godine prvi put predložila reformu pravila o elektronskim komunikacijama. Nova verzija teksta nije usvojena u Evropskom parlamentu, jer su poslanici smatrali da ne štiti adekvatno prava internet korisnika. Paket je usvojen u novembru 2009. godine, nakon što su EP i ministri telekomunikacija postigli dogovor da se ponudi “fer proces” pre isključivanja sa mreže.

SLEDEĆI BROJ evroFEDERALIST-a

IZLAZI 14. JUNA 2010.

PDF izdanja evroFEDERALIST-a

preuzmite [ovde](#).

Da odjavite Vašu e-mail adresu sa mejling liste, posaljite e-mejl na ef.unsubscribe@uef.rs.

Pitanja ili komentari? Pišite nam na evrofederalist@uef.rs.